

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Cdo/123/2021
Identifikačné číslo spisu: 2217209620
Dátum vydania rozhodnutia: 22.02.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Holíč
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:2217209620.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Mesiarkinovej, a sudcov JUDr. Mariána Šluka, PhD. a JUDr. Martina Holíča, v spore žalobkyne Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom v Žiline, Hodžova 11, IČO: 31 575 951, proti žalovanému U. F., bývajúcemu v P. J., L. J. XXX, o zaplatenie 2.475,74 € s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Dunajská Streda pod sp. zn. 7Csp/111/2017, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 11. mája 2020 sp. zn. 23Co 212/2019, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Trnave z 11. mája 2020 sp. zn. 23Co 212/2019 v jeho potvrdzujúcom výroku a rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda z 9. apríla 2019 č. k. 7Csp/111/2017-42 vo výroku, ktorým žalobu vo zvyšku zamietol (výrok II.), z r u š u j e a vec v rozsahu zrušenia vracia Okresnému súde Dunajská Streda na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Dunajská Streda (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 9. apríla 2019 č. k. 7Csp/111/2017-42 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni 2.475,74 € spolu s úrokmi 133,18 € a úroky z omeškania 1,09 € a úroky z omeškania vo výške 5% ročne z nezaplatenej istiny 2,475,74 € a zo sumy 133,18 € od 25. marca 2017 do zaplatenia (výrok I); vo zvyšku žalobu zamietol (výrok II.); povolil žalovanému splácať pohľadávku v mesačných splátkach po 100 € mesačne počnúc nasledujúcim mesiacom po právoplatnosti rozsudku až do vyrovnania pod následkom straty výhody splátok (výrok III.); priznal žalobkyni náhradu trov konania v rozsahu 100% (výrok IV.). Rozhodol tak v zmysle § 565 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“) a § 2, § 9 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č.129/2010 Z.z.“). Žalobkyňa nárok uplatnila titulom zmluvy o úvere č. 206603 uzavretej so žalovaným, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý spotrebiteľský úver vo výške 2.700 € s úrokovou sadzbou vo výške 17,9 % p.a. Z dôvodu, že žalovaný porušil svoju povinnosť splácať úver riadne a včas, žalobkyňa na základe výzvy na predčasné splatenie úveru rozhodla o zosplatnení úveru dňa 24. marca 2017. Keďže uzatvorená zmluva o úvere mala všetky náležitosti v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z., bol žalovaný okrem istiny povinný vrátiť aj úroky a poplatky. S poukazom na judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej

republiky R 59/1998 súd prvej inštancie dospel k záveru, že veriteľovi prináležia úroky z úveru len za čas do splatnosti dlhu, následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť iba úrok z omeškania a nie úrok z úveru. Z tohto dôvodu súd žalobu vo výroku II. zamietol v časti, ktorou sa žalobkyňa domáhala zaplata úrokov vo výške 17,9 % ročne z nezaplataenej istiny od 25. marca 2017 do zaplataenia, t.j. za dobu po vyhlásení zosplataenia úveru. Žalobkyni priznal úrok z omeškania v zmysle § 517 ods. 1, 2 OZ vo výške 5 % ročne od 1. dňa omeškania, teda od 25. marca 2017 do zaplataenia. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších zmien a predpisov (ďalej len „CSP“).

2. Krajský súd v Trnave (ďalej aj „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 11. mája 2020 sp. zn. 23Co 212/2019 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výroku II. potvrdil ako vecne správny (§ 387 ods. 1 a 2 CSP) a vo výroku III. a súvisiacom výroku IV. zrušil pre nedostatok odôvodnenia a vec v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie súdu prvej inštancie (§ 389 ods. 1 písm. b/ CSP). Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že úroky z úveru prináležia veriteľovi len za čas do splatnosti dlhu a následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť už iba úroky z omeškania.

3. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie, a to v časti výroku, ktorým potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie o zamietnutí uplatneného nároku zmluvných úrokov po zosplatení úveru do zaplataenia. Prípustnosť dovolania odôvodnila s poukazom na ustanovenie § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Mala za to, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci v otázke, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená, a to: „či v prípade spotrebiteľského úveru má veriteľ nárok na zaplataenie (zmluvného) úroku od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie, teda aj po predčasnom zosplatení úveru.“ Namietala, že odvolací súd v danej veci aplikoval nesprávny právny predpis, resp. právne predpisy nesprávne interpretoval. Podľa názoru dovolateľky nárok na zaplataenie úroku trvá od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie, teda aj po predčasnom zosplatení a to v zmysle § 497 a § 506 Obchodného zákonníka. Dovolateľka uviedla, že v predmetnej otázke absentuje ustálená rozhodovacia súdna prax, napriek tomu poukázala na rozhodnutie najvyššieho súdu sp.zn. 6Cdo 113/2018 z 30. júla 2019, v zmysle ktorého bol dovolacím súdom jednoznačne prijatý právny záver, že veriteľ má nárok na zmluvný úrok z úveru bez ohľadu na zosplatenie dlhu, a to aj popri nároku na úrok z omeškania, pričom tento nárok trvá až do úplného splatenia poskytnutých finančných prostriedkov dlžníkom. Žiadala, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu v dovolaní napadnutej časti zrušil, a zároveň, aby zrušil aj rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku v zamietajúcej časti uplatnených úrokov po zosplatení úveru a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Žalovaný sa k dovolaniu žalobkyne písomne nevyjadril.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu - žalobkyňa, v neprospech ktorej bolo rozhodnuté, zastúpená v súlade s § 429 ods. 2 písm. b/ CSP, skúmal prípustnosť dovolania bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), pričom dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne je dôvodné, a preto je potrebné dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu ako aj rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušiť v zamietajúcom výroku žalobou uplatnených zmluvných úrokov po zosplatení úveru a vec v rozsahu zrušenia vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1 a 2 CSP, § 450 CSP).

6. Dovolateľka vyvodzovala prípustnosť podaného dovolania na základe ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

7. Z obsahu dovolania (§ 124 ods. 1 CSP) je zrejmé, že žalobkyňa označila za doposiaľ dovolacím súdom neriešenú právnu otázku „či v prípade spotrebiteľského úveru má veriteľ nárok na zaplataenie

(zmluvného) úroku od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie, teda aj po predčasnom zosplatnení úveru.“

8. Právne účinky dovolania nastávajú podaním tohto mimoriadneho opravného prostriedku. Prípustnosť dovolania treba preto posudzovať podľa stavu v čase jeho podania. V posudzovanej veci žalobkyňa v dovolaní zákonom zodpovedajúcim spôsobom zadefinovala relevantnú právnu otázku (či nárok na zaplatenie zmluvného úroku trvá od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie, teda aj po predčasnom zosplatnení), ktorá v čase rozhodovania odvolacieho súdu (11. mája 2020) nebola a v čase podania dovolania (12. augusta 2020) už bola dovolacím súdom vyriešená. Najvyšší súd predmetnú otázku riešil, a to rozhodnutím zo 16. júna 2020 sp. zn. 5 Cdo 42/2020.

9. V danom prípade dovolací súd rozhoduje o dovolaní v obdobnej veci, aká už bola v počte väčšom ako päť predmetom konania pred dovolacím súdom na základe skoršieho dovolania podaného tou istou dovolateľkou - vid' napr. konania vedené na najvyššom súde pod sp. zn. 2 Cdo 115/2019, 5 Cdo 42/2020, 5 Cdo 73/2020, 7 Cdo 307/2019, 7 Cdo 118/2019, 8 Cdo 221/2019, 8 Cdo 237/2019, 8 Cdo 135/2020, 9 Cdo 6/2020, 9 Cdo 24/2020, v ktorých dospel dovolací súd k zhodnému riešeniu právnej otázky vedúcej k záveru, že „v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí“. Dovolací súd sa s odôvodneniami rozhodnutí, ktoré boli vydané v týchto konaniach, v celom rozsahu stotožňuje a poukazuje na ne. V zmysle § 452 ods. 1 CSP už ďalšie dôvody neuvádza.

10. Vychádzajúc z vyššie uvedeného právneho názoru, od ktorého sa dovolací súd nepovažuje za potrebné odkloniť, dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalobkyne je prípustné a zároveň dôvodné, a teda je potrebné napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu v dovolaní napadnutej časti zrušiť (§ 449 ods. 1 CSP). Keďže nápravu nemožno dosiahnuť iba zrušením rozhodnutia odvolacieho súdu, dovolací súd v tejto časti zrušil aj rozhodnutie súdu prvej inštancie (§ 449 ods. 2 CSP) a vec mu vrátil v rozsahu zrušenia na ďalšie konanie (§ 450 CSP).

11. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP). Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

12. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.